

ממצאי ביקורת משרד האוצר:

ליקויים בסילוק תביעות בחברות הביטוח

לקביעת ערך הרכב לתשלום תגמולי ביטוח בגין אובדן כללי, וכן כי חברות מסוימות לא פירטו בהצעות הביטוח את המשתנים המיוחדים שבמחירון, העשויים או העלולים להשפיע על ערך הרכב המבוטח בעת חישוב תגמולי הביטוח במקרים של אובדן כללי. כן נתגלה כי חברות הביטוח השתמשו בכתבי "קבלה וסילוק" המנוסחים באופן לא מאוזן וכוללים תנאים גורפים, כגון: התחייבות של התובע לפצות החברה בסכום בלתי מוגבל והתחייבות של התובע שלא תוגש תביעה או דרישה נוספת לתשלום על ידי אדם אחר.

הצעות תיקון ושומות על פי מחירון החלקים הנהוג בחברה, שמבוסס על מחירי ספק "מיוחדים" איתן החברה עובדת. דוגמה נוספת לליקויים: שמאים הונחו לכלול בשומה מחיר שעת עבודה של המוסך בסכום שנקבע על ידי חברת הביטוח, ללא מתן אפשרות להפעלת שיקול דעת של השמאי ותוך כדי "המלצה מחייבת" ביחס למספר שעות העבודה לתיקון הנזק, לעיתים באופן הפוגע בשיקול דעתו המקצועי של השמאי. בהקשר לחוזר תגמולי רכב מופחתים נמצא, בין השאר, כי לא הייתה הפניה למחירון המשמש

מביקורת שערך משרד האוצר בחודשים האחרונים במספר חברות ביטוח עולה שורה של ליקויים בעיקר ביישום הוראות חוזרים בהסדרת סילוק התביעות בענף ביטוח הרכב (רכוש). מדובר בהוראות בנוגע לשמאות ביטוח רכב; תגמולי רכב מופחתים; והוראות בדבר טפסי קבלה ושחרור. כך, לדוגמה, נמצא כי במקרים מסוימים החברות לא העבירו את רשימת שמאי החוץ שלה לרשות המבוטחים, בעת מקרה הביטוח, לפעמים גם לאחר בקשה מפורשת מצד המבוטח. זאת ועוד: נמצא שבמקרים מסוימים שמאי החוץ הונחו לערוך

קנסות על גופים מוסדיים בגין אי מילוי הוראות המפקח

הפנסייה, התברר, בין השאר, כי לא נמסרה הודעה לעמיתים על ביטול הכיסוי הביטוחי בעקבות כך הפסקת הפקדת כספים בקרן. יצוין כי הוראות הממונה מחייבות להביא לידיעת העמית כל שינוי צפוי בכיסוי הביטוחי 21 ימים לפני שיחול, ולהסביר לו את ההשלכות הביטוחיות של השינוי ואת האפשרויות העומדות בפניו.

רכב רכוש (מקיף), כאשר חברה אחת מביניהן נקנסה בגין הפרה של הוראות המפקח על הביטוח, בכך שציינה על תעודות הביטוח שהפיקה את גיל הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב בדרך קבע, באופן שאינו תואם את הוראות המפקח. מנהלי הגמל נקנסו בשל הפרת הכללים לפרסום תשואות, ובהקשר לקרנות

המפקח על הביטוח במשרד האוצר, ידין ענתבי, החליט לנקוט יד קשה נגד ארבע חברות ביטוח, ארבעה מנהלי חסכונות לטווח ארוך ושלוש קרנות פנסיה - והטיל עליהם קנסות בסך כולל של כ-760,000 ש"ח, בגין הפרת הוראות רגולטוריות שונות. חברות הביטוח נקנסו בגין ליקויים הקשורים בסילוק תביעות, בעיקר בענף

לשכת סוכני ביטוח בישראל

מאחלת לכל חברי הלשכה,
מנכ"לי חברות הביטוח,
בתי השקעות ולכל העוסקים בענף הביטוח

חג שמח וכשר לכם ולבני ביתכם
חג שופע שמחה, שגשוג ופריחה כלכלית

הלשכה תהיה סגורה בחוהמ"פ
בין התאריכים 21-27 באפריל 2008

מתנת חג לעמיתי פריזמה:

נקבע מנגנון הפיצוי בגין הפסדי הקופות

שבחרו שלא להישאר בקופות, יקבלו החזר כספי. תהליך קביעת מנגנון הפיצוי והיקפו לווה על ידי משרד רואי חשבון וקיבלו את אישורו של בודק חיצוני. כן דאגה פריזמה לעדכן את אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר בדבר פרטי התהליך ותוצאותיו.

עמיתי **תבור** יקבלו החזר של 3.9% ועמיתי **עצמון** - 3.2%. ההחזר הכספי יועבר לעמיתים בשני מועדים: ב-30 ביולי 2008 וב-30 ביולי 2009, וייתייחס לעמיתים שנפגעו בין התאריכים 11-27 בינואר, בין אם במהלך כל התקופה ובין אם בחלקה. חשוב להדגיש כי גם עמיתים

בית ההשקעות **פריזמה** הבטיח כי יפצה עמיתיו בגין הפסדי הקופות **חרמון**, **עצמון** ו**תבור** - וקיים! על פי מנגנון הפיצוי שפרסם השבוע בית ההשקעות יקבלו העמיתים החזר כספי כולל בסך של 106 מיליון ש"ח, כאשר עמיתי **חרמון** יקבלו החזר של 3.6% מההפסדים,

קופות כלליות OUT. קופות מסלוליות IN

מאת: אבנר סטפק, מנכ"ל בית השקעות מיטב q@meitav.co.il

85/15" או "X מאוזנת (50% מניות). היתרון של קופות אלה הוא כמובן תפעולי - במקום לפצל את תיק הקופות של הלקוח בין מסלול מניות למסלולי אג"ח ניתן להשיג פתרון מלא במוצר אחד.

מבחינת הסוכן, הפניית הלקוחות לקופות מסלוליות טומנת שני יתרונות חשובים:

היא מקטינה את הסיכון העסקי של הסוכן ומגדילה המח"מ (משך חיים ממוצע) של הלקוח. בשונה מקופה כללית בה הלקוח מטיל את האחריות המלאה למוצר המשווק על הסוכן ועל מנהל הקופה, הרי שבקופה מסלולית הלקוח שותף אמיתי לבחירת המסלולים והתאמתם ולכן הוא גם שותף לאחריות על תוצאות בחירתו. אין להקל ראש בכך. אנו יודעים אילו מאמצי שימור אדירים נאלצים סוכנים להפעיל בתקופות קשות מסוג זה וכמה חשוב להאריך את משך חיי הלקוח.

מעמדו המקצועי של הסוכן משתדרג משמעותית בעיני הלקוח - הוא משדר ללקוח מקצועיות גבוהה יותר לעומת זה שמצרף את הלקוח "לעדר" של הקופות הכלליות.

בתקופה כזו, טוב יהיה אם הסוכן ידע לפקוח את עיניו ולהגדיל את מגוון המוצרים אותו הוא יכול להציע ללקוח, מכיוון שהשוק המשוכלל בקופות גמל הוא כבר לא חלום, הוא כאן.

מגבה את המדיניות הזו בכך שקיבל החלטה אסטרטגית לא לאפשר יותר הקמת קופות כלליות חדשות. מעתה - לכל קופה מסלול מובחן.

צריך להסתגל לעולם מורכב יותר שבו נדרשת היכרות טובה של הסוכן עם המוצר המשווק ובעיקר **התאמה מירבית לצרכי** על פי שני קריטריונים מרכזיים: הגיל של הלקוח ומידת שנאת הסיכון שלו. ואל תטעו, אין הכוונה לריצה הנוכחית של לקוחות למסלולים ללא מניות - חלק גדול ממנה עושה "טעות" על טעות" בבחינת נכוון ברותחין, נזהר בצוננים. אין שום סיבה שהחסכון הפנסיוני של אדם צעיר, ואפילו לא קרן ההשתלמות שלו שהינה חסכון לטווח בינוני, יושקעו במוצר ללא מניות.

עם זאת ייתכן, להבדיל, שלקוח בגיל פרישה ש-"יושב" על 30% חשיפה למניות בקופה הכללית שלו, לרוב מבלי שהוא בכלל מודע לכך, לא יכול באמת להרשות לעצמו אחוז חשיפה שכזה ומוטב שיפקיד את חסכונו במסלולים סולידיים יותר (נניח עד 15% מניות, או ללא מניות).

ישנם כיום שני סוגי קופות מסלוליות:

קופות "טהורות" המובחנות בכך שעיקר נכסיהן, אם לא כולם מושקעים באפיק מרכזי אחד הנכלל בשם הקופה. למשל "X מניות" או "X מדדית". קופות "תיקים מעורבים" למשל "X

מיליוני מלים כבר נכתבו על ועדת בכר והשינוי שהיא חוללה בשוק קופות הגמל. אפשרות הניוד והמעבר של עמיתים מקופה לקופה יצרו עולם חדש עם כללים חדשים שעיקריהם:

- מנהלי הקופות: רעבים יותר (ולעתים זה מתבטא בנטילת סיכונים מופרזים).
- הלקוחות: מתוחכמים יותר ובעיקר מודעים יותר.
- הסוכנים: נמצאים בתווך, מחד מחוזרים יותר ע"י מנהלי הקופות ומנגד נושאים באחריות גבוהה הרבה יותר מבעבר כלפי הלקוח.

לעתים רבות, כשאני פוגש לקוחות ואף סוכנים אני שואל אותם מהו אחוז המניות המקסימלי במסלול הכללי. התשובה הנפוצה משתרעת בין 15%-30%. לא קשה לתאר את מידת ההפתעה שלהם, כשאני מעדכן אותם שאין כל מגבלה על רכיב המניות בקופה כללית ותיאורטית היא גם יכולה להשקיע 200% במניות (באמצעות אופציות).

עד היום היוו הקופות המסלוליות חלק זניח במיוחד מהחסכון הפנסיוני של הציבור בישראל, נדמה שלאחר הרבעון הראשון, על שלל האירועים השליליים שהתרחשו בו, עולות הקופות המסלוליות לקדמת הבמה ולהערכתי, הן תהפוכנה למוצר מוביל בשיווק שייעשה ע"י הסוכנים ללקוחות הקצה. משרד האוצר

סוגיות בקשר לתיקון 3 לחוק קופות הגמל

מאת: צביקה משבנק, רו"ח (משפטן) - יועץ למיסוי פנסיוני לחברי הלשכה

ובחר לבצע פעולה זו, הוא יוכל להשאיר את הכספים תחת קופת גמל לא משלמת לקצבה או למשך את כספו בחזרה, בניכוי המס החל על התשואות (20%), אם היו.

8. לאור ביטול מעמדן של קופות הגמל לתגמולים, אין עוד צורך בקבלת הצהרה מהעמית על עמידתו בהפקדה מינימאלית בקצבה (רובד ראשון בקצבה = "עמית מוטב").

9. יובהר כי העברת כספים של מוטבים לאחר פטירת המוריש לחשבון חדש על שם המוטבים בהתאם לתקנות 34ב(ב) ו-38ג(ב) לתקנות קופות הגמל תיחשב להפקדה חדשה בקופת גמל לא משלמת לקצבה, על כל המשתמע מכך. מוטב שהעביר סכומים כאמור עד יום 27.01.2008 יוכל להשאיר את הכספים תחת קופת גמל לא משלמת לקצבה או למשך את כספו בחזרה, בניכוי המס החל על התשואות (20%), אם היו. יודגש כי החל מיום 28.01.2008 לא ניתן יותר להעביר כספים אלה לחשבון חדש על-שם המוטבים שהרי תקנות אלה חלו על קופות גמל לתגמולים / או לפיצויים בלבד.

10. מי שיצבור בקופת גמל לא משלמת לקצבה קצבה שאינה מגיעה ל- 5% משכר המינימום במשק (186 ש"ח לחודש), יוכל להעביר את הצבירה לקופת גמל משלמת לקצבה ולהוון אותה בכפוף לתקנות 34(ה) ו-38(ד) לתקנות קופות הגמל (ראה/ חוזר לקוחות 74).

11. אם בקופת גמל לתגמולים היה קיים שעבוד ובשל כך נאסרה הפקדה של סכומים חדשים באותה קופה, איסור זה לא ימשיך לחול בשל העובדה כי מעתה מדובר בקופת גמל לא משלמת לקצבה בה קיימים כללי משיכה חדשים ושוניים.

רשאית לשלם את הכספים שהופקדו בה ישירות, ללא צורך להעבירם תחילה לקופת גמל משלמת לקצבה, במקרים הבאים:

3.1. כספי פיצויים - ישירות לעובד או למעביד.

3.2. במקרה פטירה - ישירות למוטבים.

3.3. בביטוח חיים קבוצתי במקרה פטירה - ישירות למוטבים.

4. יודגש כי כל כללי המיסוי, לרבות כללי החיוב והפטור ממס וכן כללי המשיכה שהיו נהוגים לגבי סכומים שהופקדו בקופות עד יום 31.12.2007 ימשיכו לחול לכל עניין ודבר. האמור יחול גם לגבי סכומים שהופקדו עד יום 31.12.1999 בקופות גמל לקצבה (אותם ניתן למשוך במקרים מסוימים בסכום הוני חד-פעמי ללא חבות במס), אף אם סכום הקצבה לה העמית יהיה זכאי לאחר המשיכה האמורה יהיה נמוך מ- 3,850 ש"ח לחודש.

5. לעניין חישוב סכום הקצבה המזערי בסך 3,850 ש"ח לחודש יובאו בחשבון גם קצבאות מקופות גמל אחרות, לרבות קצבה המשתלמת מאת מעביד לשעבר (פנסיה תקציבית). עובד שפורש ומותיר את כספי התגמולים שהופקדו עד יום 31.12.2007 בחשבון התגמולים כאמור בתקנה 34 לתקנות קופות הגמל - יחול לגבי כספים אלה אישור קופת גמל לתגמולים, על כל המשתמע מכך.

7. לעומת זאת, עובד שפורש ומותיר את כספי הפיצויים בחשבון התגמולים כאמור בתקנה 34 לתקנות קופות הגמל - לא יראו בפעולה זו כהפקדה בקופת גמל לתגמולים אלא כהפקדה חדשה בקופת גמל לא משלמת לקצבה, על כל המשתמע מכך. אם עובד פרש עד יום 27.01.2008

ביום 15.04.2008 פרסם האוצר מסמך ובו התייחסויות בקשר לתיקון 3 לחוק קופות הגמל.

להלן עיקרי הדגשים:

1. עמית עצמאי שהפקיד עד יום 27.01.2008 (לפני כניסתו לתוקף של התיקון ביום 28.01.2008) סכומים בקופת גמל לתגמולים, יוכל להותיר את הכספים בקופה ויחול עליהם אישור קופת גמל לא משלמת לקצבה. לחילופין, יוכל למשוך את כספו בחזרה, בניכוי המס החל על התשואות (20%), אם היו. האמור אפשרי ובלבד שנתקבלה בקשה כאמור על-ידי העמית עד יום 31.12.2008.

האמור לעיל לא יחול על סכומים שהופקדו במעמד עמית שכיר ולכן יחול עליהם אישור קופת גמל לא משלמת לקצבה בלבד.

2. מעביד שהפקיד סכומים בקופה מרכזית לפיצויים עד יום 27.01.2008, גם אם לא היתה לו קופה כאמור בחודש דצמבר 2007 וגם אם נעשתה בעד עובדים שלא היו מבוטחים בקופה כאמור בחודש דצמבר 2007, יוכל להותיר את הכספים בקופה אך ללא זכות הפקדה של סכומים נוספים. לחילופין, יוכל למשוך את כספו בחזרה, בניכוי המס החל (לפי התקנות יש צורך לנכות במקור מס בשיעור 40%, לרבות מהתשואות. אולם, מכיוון שלא ניתן עדיין אישור על ההפקדה וההוצאה טרם נדרשה לצרכי מס, ייתכן ויש מקום לשקול מתן פטור מניכוי מס במקור במקרים אלה - אעלה נושא זה מול רשות המסים). האמור אפשרי ובלבד שנתקבלה בקשה כאמור על-ידי המעביד עד יום 31.12.2008.

3. קופת גמל לא משלמת לקצבה

תזכורת !!!

לחברי הלשכה בעלי רשיון סוכן תאגיד

הזקוקים לסייע והסברים בהגשת הקובץ יוכלו לפנות ללשכה למריאנה בטלפון 03-6396676

בגין עמלות ששולמו ע"י סוכן תאגיד יש להגיש לפיקוח באמצעות קובץ אלקטרוני בלבד עד לתאריך 30.04.2008 חברים

סוכני ביטוח תאגיד אינם צריכים להגיש למפקח על הביטוח דוחות כספיים בגין שנת 2007 אנו מבקשים להדגיש כי דווח

לא ניתן לקדז חובות מבוטחים מעמלות הסוכן

מאת: עו"ד ג'ון גבע היועץ המשפטי ללשכה

בת"א 31358/88 אריאל ביטוחים בע"מ נ' פרידה גלייך, כי סוכנות הביטוח הנתבעת לא תהא חייבת לשלם לחברת הביטוח את החובות של המבוטחים באמצעותה, שנגרמו בשל אי תשלום פרמיות.

בפסק דין נוסף, קבע בית משפט השלום בת"א 1390/89 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' דוד חן, כי על דרך הכלל, חברת הביטוח אינה רשאית לקדז מהסכומים המגיעים לסוכן הביטוח, את דמי הביטוח שלא שולמו לה מהמבוטחים.

כמו כן, יש לשים לב להוראת סעיף 30 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), הקובעת שחובה אשר תוכנו בלתי חוקי, בלתי מוסרי, או מנוגד לתקנת הציבור - בטל, או בהתאם לסעיף 31 לחוק החוזים, יבוטל החלק בחוזה הנגוע באי החוקיות.

תניית הטלת החבות הינה, כאמור לעיל, מנוגדת להוראות חוק חוזה הביטוח, ועל כן אינה חוקית, בהתייחס לתניית הטלת החבות, ובהתאם לסעיפים 30 ו-31 לחוק החוזים, יהיה בטל.

דיני החוזים מחייבים צדדים לחוזה לנהוג בתום לב, בעת בואם להתקשרות ובשלב המשא ומתן שנערך. התנהגות חסרת תום לב, בין היתר תוך כדי ניצול פערי כוחות, עשויה להביא לבטלות סעיף מסויים בחוזה או של החוזה כולו.

ניסוח של תניה בהסכם ההתקשרות, כשל תניית הטלת החבות, מהווה הפרה בוטה של חובת תום הלב, המעוגנת בסעיף 12 לחוק החוזים, שהרי חברת הביטוח מוחזקת כמכירה את הוראות חוק חוזה הביטוח ופועלת לפיהם.

אשר על כן, פנייה לערכאה שיפוטית, בעטייה של כפיית סעיף בעייתי כדוגמת תניית הטלת החבות בשלב המשא ומתן להתקשרות הסוכן עם חברת הביטוח, עשויה לגרום קביעה, שהסעיף יבוטל.

המחוקק צפה אפשרות, שהמבוטחים לא ישלמו את דמי הביטוח לחברה, ועל כן קיימות סנקציות בחוק חוזה הביטוח, העומדות לרשות חברת הביטוח, כגון קיזוז החוב מתגמולי הביטוח, בקרות מקרה הביטוח או ביטול הפוליסה וגביית החוב בהליך משפטי. על כן על חברת הביטוח למצות את זכותה לגביית חובות המבוטחים, מידי המבוטחים עצמם, וסוכן הביטוח, שוב, ייחשב כאמור בסעיף 34 לחוק חוזה הביטוח, כמתווך בלבד.

המשך הכתבה בעמ' הבא

כאמור בסעיף 3 לחוק החוזים האחידים, יהא תנאי שיש בו "... משום קיפוח לקוחות [בענייננו - הסוכן, כנותן שירות ללקוח] או משום יתרון בלתי הוגן של הספק [בענייננו - חברת הביטוח] העלול להביא לידי קיפוח לקוחות", תנאי מקפח.

בנוסף, סעיף 4 לחוק החוזים האחידים קובע מספר חזקות, שבהתקיים אחת או יותר מהן, חזקה שמדובר בתנאי מקפח.

החזקה הרלוונטית לתניית הטלת החבות בענייננו, היא החזקה המופיעה בסעיף 4(1) לחוק החוזים האחידים, העוסקת בתניה הפוטרת את חברת הביטוח באופן מלא או חלקי מאחריות, שהייתה מוטלת עליה אילולא התניה, או תניה המסייגת באופן בלתי סביר את אחריותה.

לאור האמור לעיל, אין מנוס מלקבוע, כי תניית הטלת החבות מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד, ועל כן רשאי הסוכן לפנות לבית המשפט, בבקשה לביטולה.

הוראה נוספת הרלוונטית בענייננו, היא הוראת סעיף 34 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק חוזה הביטוח"), ולשונוה כלהלן: "לעניין קבלת דמי הביטוח נחשב סוכן הביטוח שתיווך בביטוח או שצויין בפוליסה כסוכן הביטוח, כשלוחו של המבטח, זולת אם הודיע המבטח למבוטח בכתב כי אין לשלם לאותו סוכן".

משמעות הסעיף 34 הנ"ל, הינה שסוכן הביטוח, למעט אם הודיעה חברת הביטוח אחרת במפורש ובכתב, ישמש כשלוחה של חברת הביטוח, בכל הקשור בקבלת דמי הביטוח מלקוחות הביטוח.

על פי תניית הטלת החבות, נוצר מצב, בו סוכן הביטוח מקבל על עצמו את האחריות לגבות את דמי הביטוח, ובכך משתנה מעמדו מ"שלוח" ל"מקבל זכות", בניגוד גמור להוראת סעיף 34 לחוק חוזה הביטוח.

מכיוון שסעיף 39(א) לחוק חוזה הביטוח מורה, שלא ניתן להתנות על הוראת סעיף 34 הנ"ל, תניית הטלת החבות מהווה הפרה גמורה של חוק חוזה הביטוח, ועל כן יש לראותה כבטלה (Void).

לבסוף, נבחן את תקפות תניית הטלת החבות, בשאלה האם על סוכן הביטוח מוטלת חבות אישית לשלם לחברת הביטוח את הכספים המגיעים לה מהמבוטחים אך טרם שולמו. בית משפט השלום בתל אביב, נקבע,

סוכנים רבים נקלעים למצב, בו חברת הביטוח טוענת לחובות מבוטחים ומקזזת אותם מעמלות הסוכן. האם הדבר חוקי?

האם סעיף בחוזה ההתקשרות בין סוכן לביטוח לבין חברת ביטוח, לפיו יהיה הסוכן אחראי כלפי חברת הביטוח לתשלום והעברת דמי הביטוח בגין כל חוזה ביטוח בתיווכו, בין אם נגבו דמי הביטוח מהמבוטחים ובין אם לאו (להלן: "תניית הטלת החבות"), תקף מבחינה משפטית?

שאלות אלה עמדו ועומדות במחלוקת מספר פעמים בין סוכני הביטוח לבין החברות, עימן הם מתקשרים בהסכמי תיווך.

ראשית, נבחן מה טיבו של אותו הסכם הקיים בין הסוכן לבין חברת הביטוח. בעניין זה, נמצא, כי מדובר בחוזים אחידים, אשר חברת הביטוח מנסחות, ומכוחם נוצרים התקשרויות רבות בין חברת הביטוח לבין מספר רב של סוכנים.

על מנת לקבוע שאכן מדובר בחוזים אחידים, נפנה להגדרה בחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 (להלן: "חוק החוזים האחידים"), המגדיר חוזה אחיד כך: "נוסח של חוזה שתנאיו, כולם או מקצתם, נקבעו מראש בידי צד אחד כדי שישמש תנאים לחוזים רבים בינו לבין אנשים בלתי מסויימים במפרם או בזהותם".

אין חולק, כי בין סוכני הביטוח לבין חברות הביטוח, קיימים פערי מעמדות, שהרי הסוכן זקוק לחברת הביטוח, ואילו חברת הביטוח יכולה לבצע מכירות ישירות ללקוחות פוטנציאליים, ואינה נדרשת תמיד לשירותיו של הסוכן.

כמו כן, הסכמי ההתקשרות עם הסוכנים, נערכים מראש על ידי חברות הביטוח, ולא מנוסחים באופן אינדיבידואלי, ואילו לסוכן היחיד אין השפעה של ממש, כפי שמלמדת המציאות, על סעיפי ההסכם בכלל, ועל סעיפים בעלי גוון משפטי בפרט.

אשר על כן, וכפי שכבר קבע בית המשפט העליון לגבי הסכמי התקשרות בין סוכנים לחברת ביטוח, בפרשת ע"א 1873/92 המגן חברה לביטוח בע"מ נ' פנחס הספל, מדובר בחוזה אחיד, ולפיכך חלות עליו הוראות שונות מחוק החוזים האחידים.

האם תניית הטלת החבות מהווה תניה מקפחת בחוזה אחיד, כמשמעה בחוק החוזים האחידים, אשר ניתנת לביטול או לשינוי בבית המשפט, אם תימצא כבלתי תקפה מבחינה משפטית?

המשך הכתבה מעמ' קודם

של הסוכן כ"צינור" להעברת הכספים מהמבוטח למבטח...". לסיכום קבע המפקח על הביטוח, כי: "אני סבור כי המדיניות הראויה היא שתפקיד הסוכן יתמקד בפעולת התיווך בין הצדדים, וכי הטיפול באשראי, בהסדרים ובקביעת תנאי התשלום צריך שייעשה על ידי המבוטחים ולא על ידי הסוכנים. עמדה זו עולה בקנה אחד עם הוראות החוק ועם השמירה על טובת המבוטחים". השורה התחתונה היא, לפיכך, כי אין לקזז חובות מבוטחים מעמלות הסוכן (יש לשים לב, כמובן, כי על הסוכן להימנע ממצב בו הוא מתחייב בפני חברת הביטוח לגבות את חוב המבוטח ואף מתערב בהליכי הגביה ו/או מבקש מחב' הביטוח כי לא תבטל הפוליסה או לא תפעל בהליכים משפטיים לגביית החוב מן המבוטח).

דיון משפטי בתיק שעסק בתניית הטלת חבות, בהסכם שנערך בין סוכן לבין חברת ביטוח. התביעה נדונה בבית משפט השלום בראשון לציון, אולם הסתיימה בפשרה, אך עמדת המפקח רלוונטית לענייננו, ובה ציין המפקח על הביטוח, בין היתר: "... תניה מסוג זה אינה עולה בקנה אחד עם מעמדו של הסוכן...". בנימוקיו, שהסתמכו על הוראות חוק חוזה הביטוח וחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), ציין המפקח כלהלן: "...תפקידו של סוכן הביטוח צריך להתמצות בפעולת התיווך בלבד, קרי איתור המבוטח, יצירת הקשר בינו ובין המבטח וכן טיפול מתמשך בקשר של המבוטח עם חברת הביטוח". המפקח ציין בעמדתו, כי בהתאם לסעיף 30 לחוק הפיקוח, "...כל הסדר אחר החורג ממסגרת התיווך... פוגע במעמדו

הואיל והמשפט ותקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, מאפשרים לחברת הביטוח לפנות במישרין ללקוחותיה, תניית הטלת החבות מהווה נתיב העוקף את הדרכים החוקיות, באמצעות כפייה על הסוכן לקבל על עצמו את חובות המבוטחים. עוד שאלה מעניינת מתעוררת והיא זו: אם הסוכן לוקח על עצמו את חובות המבוטחים, והרי הקשר החוזי הינו בין המבוטח לבין חברת הביטוח (קיום הפוליסה על כל השלכותיה) - כיצד יפרע הסוכן לאחר מכן? כיצד יבוא הסוכן אל המבוטח לדרוש את החזר החוב ששילם בעצמו לחברת הביטוח...? במלים אחרות, אם הסוכן ישלם את חוב המבוטח לא יוכל הסוכן לתבוע את המבוטח ולקבל חזרה את הכספים ששילם מכיסו. לסיכום, ניתן להביא את עמדת המפקח על הביטוח, מיום 4.4.2004, שניתנה במהלך

סוכנים המעוניינים להצטרף לביטוח סיעודי בחברת "כלל בריאות"
 לברורים בטלפון: 6388401 - 03 פקס: 6392398 - 03

כסף קטן חופש גדול

**תוכנית ביטוח סיעודי קבוצתי
לחברי הלשכה ובני משפחותיהם**

66 ₪ בלבד בחודש,

לפיצוי חודשי בסך 5,000 ₪ לכל החיים*
 יש לפנות למוקד "כלל-בריאות" טל' 6388401-03
 מידע נוסף באתר הלשכה: www.insurance.org.il

*אולם בתנאי סיעודי

הלשכה אינה מביעה כל עמדה ואין היא אחראית, במישרין ו/או בעקיפין, לגבי המידע והחומר המתפרסם בעיתון ביטוח ופינוסים מטעם הלשכה בכל הנוגע למוצרים/שירותים המוצעים ע"י ספקים/גופים כלשהם. הלשכה אינה צד להתקשרות בין חבר הלשכה או מי מטעמו או מזמין כלשהו לבין מציע המוצר או השירות. אין לצלם להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גליון זה או חלקים ממנו ללא היתר בכתב ומראש מהמו"ל.

הגדת הביטוח

מהדורה מיוחדת והיתולית לרגל חג הפסח

מה נשתנה היום משאר הימים?

שהיום, כשחג הפסח בפתח, אנו מצווים בסיפור עבודת חברי הלשכה למען קהל המבוטחים, כנאמר: "בכל דור ודור נאמן סוכן הביטוח למבוטחיו".

פסח על שום מה?

על שום שפסח הקדוש-ברוך-הוא על בתי אבותינו במצרים.

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה?

על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ.

וסוכני הביטוח על שום מה?

על שום שלקוחותיהם אינם יודעים מהו מרור כלל וכלל!

תם מה הוא אומר?

הבטיחו לי במקום אחר ביטוח יותר זול וכיסוי נזקים כפול...

שאינו יודע לשאול מה הוא אומר?

מתי אני צריך לפנות לסוכן הביטוח...

חכם מה הוא אומר?

סוכן הביטוח שלי נאמן רק לי!

כמה מעלות טובות לסוכני הביטוח!

אילו לא היו שוחקים בעמלות שלנו - דיינו.

אילו היו שוחקים בעמלות שלנו והבנקים לא היו נכנסים לביטוח - דיינו.

אילו הבנקים היו נכנסים לביטוח ואפיקי האשראי לא היו נפתחים בפנינו - דיינו.

אילו אפיקי החיסכון היו נפתחים בפנינו והיינו חודרים לשוק הפיננסי - דיינו.

על אחת, כמה וכמה, טובה כפולה ומכופלת לסוכני הביטוח:

שאנו פועלים להחזרת הרווחיות שנשחקה לנו, שננצח בתחרות מול הבנקים, שנשכיל לשווק במקצועיות רבה תמהיל פנסיוני מושלם למבוטח, שנפתח את שוק האשראי הקמעונאי החוץ בנקאי - ושנדע תמיד לתת את פתרונות הביטוח, הפנסיה והפינוסים הטובים והמשתלמים ביותר!

ואפילו כולנו חכמים, כולנו מוכשרים, כולנו מקצועיים, כולנו חרוצים -
 חובה עלינו לעמוד באתגרים הנכונים לנו עוד בעתיד, לשדרג את יכולותינו
 ולהבטיח למבוטח שקט נפשי ונאמנות מוחלטת כל יום בשנה.

אביה אל צמיחה, אלקום וכריחה בלתי
 חג שמח וכלל

מפגש סניף ראשל"צ

הביטוח וקיבל שפע של פרגון מהחברים על ארגון המפגש. לקראת השעה 14.00 התפזרו החברים להמשך יום עבודתם מלאי סיפוק ותחושה טובה של שייכות לארגון רציני המכבד את עצמו ואת חבריו מתוך תקווה ובקשה לארגון ימים נוספים מסוג זה.

המשפטי ללשכה, גם ממתעמי המסעדה (מסעדה חלבית...) וגם מהשי שקיבלו החברים לרגל חג הפסח - בקבוק יין מתנת סוכנות הביטוח - **קפלן נעים ושות' בע"מ**. **איציק אורן** - יו"ר הסניף ברך את החברים לרגל החג גם בשם הנהגת לשכת סוכני

ביום ד' - 16/04/08 לקראת חג הפסח התאספו למפגש יומי חברי סניף ראשון לציון במסעדת פורמאג'ו באזור התעשייה הישן בעיר בשעה 11:00 מס' המשתתפים היה מעל המצופה- מעל 50 חברים שנהנו מאוד גם מהרצאתו המאלפת של עו"ד **ג'ון גבע** היועץ

מפגש בוקר סניף אשדוד/אשקלון

כמו כן, הועלו לדיון הנושאים הבאים: פוליגרף טיוטת חוזר מהמפקח בתיאום עם הלשכה, מוסד לבוררות בנושא תביעות במחלוקת, עו"ד חיצוני יועץ ראשוני חינוך, דרישה מהשמאי, **לוי יצחק** לאיחוד קודי רכב בן הרשיונות לחוברת התעריפים ביטוח נסיעות לחו"ל, רווחה, ביטוח בריאות שיניים, קרן השתלמות.

בן השאר הועלו הנושאים הבאים: קליטת יועצים/שמאי רכב/רכוש אנשי תביעות. הוצע למנות יועץ בלתי תלוי בנושא הסכמים ועמלות אלמנטרי, עמלה ברוטו, וכן להקדים תשלום עמלות סוכנים הן באלמנטרי והן בחיים עד ה-8 לכל חודש כדי שהסוכנים יוכלו לשלם משכורות, שכר דירה ועוד..

חברי סניף אשדוד/אשקלון בראשותו של יו"ר הסניף **אבי בן-דוד**, התאספו ביום שני 14.4.08 למפגש בוקר במלון "גני דן" באשקלון. את המפגש כיבד בנוכחותו, יו"ר הועדה האלמנטרית, מר **קובי צרפתי**, אשר סקר את מצב הביטוח האלמנטרי בשוק בעת הנוכחית וכן העביר אלינו את תוכניתו לשנת 2008.

מפגש בוקר סניף טבריה וחיפה בעפולה

עצות לחברים בנוהלי עבודה בקשר למשולש סוכן, יועץ ביטוח וחב' ביטוח. המפגש הסתיים בדיון "בינינו לבין עצמנו". חברים העלו שאלות, בעיות והביעו את רחשי ליבם, דברים אשר קיבלו מענה ע"י חברי המועצה, יו"ר הסניף ויו"ר המחוז שהשתתפו במפגש.

יו"ר מחוז חיפה והצפון, **אריה אברמוביץ**, סקר את הפעילות הנועשית בלשכה בתקופה האחרונה למען סוכני הפריפריה העומדים בפני כניסת הבנקים לתחום הביטוח בתאריך 1 בינואר 2009. הרצאתו של **דורון פרמדר**, יועץ ביטוח, היתה עניינית ומרתקת. פרמדר נתן

היענות יפה של 30 חברים מסניף טבריה, הגליל והעמקים במפגש בוקר בקפה "קפולסקי" בעפולה. **קובי ורדי**, יו"ר סניף טבריה, הגליל והעמקים, פתח את המפגש, בחסות: **קפלן נעים ושות'** בסבב הכרות קצר בין הסוכנים. כל אחד הציג את עצמו ואת ותק שנותיו בענף הביטוח.

פעילות סניפים

סניף פתח-תקוה 29.04.08

מפגש ערב בראשות היו"ר **חיים דרורי**, בבית קפה "שרי" בפ"ת בשעה 16:30 בהשתתפות: פרופ' **דן גלאי**, מבכירי הכלכלנים בישראל בנושא: שוק ההון.

סניף חיפה 23.04.08

צעדת האביב ה-11 לזכר נופלי דישון, יום רביעי-חול המועד פסח. כינוס בשעה 10:00 במושב דישון, בגליל העליון ליד רמות נפתלי, יציאה לכל המסלולים בשעה 11:00. בסיום הצעדה הפנינג שלם.

ימי עיון מתוכננים במחוזות הלשכה

- 14.05.08 - מחוז חיפה - יום עיון במלון דן כרמל בחיפה
- 21.05.08 - מחוז השפלה - יום עיון באולמי "אלה"
- 22.05.08 - מחוז השרון - יום עיון במלון דניאל בהרצליה
- 26.05.08 - מחוז תל-אביב - יום עיון בכפר המכביה בר"ג
- 04.06.08 - מחוז ירושלים - יום עיון במלון "מצודת דוד"
- 17.06.08 - מחוז באר-שבע

לשכת סוכני ביטוח בישראל

למאיר מץ חבר לשכה
ובני המשפחה משתתפים בצערכם במות האב

אליהו מץ ז"ל

חבר לשכה

שלא תדעו עוד צער